

Motion till riksdagen 2021/22:4584

av **Patrick Reslow m.fl. (SD)**

med anledning av prop. 2021/22:160 Skolans arbete med trygghet och studiero

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen avslår propositionen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att omplacering av elever i de obligatoriska skolformerna ska kunna ske utan tidsbegränsning och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ett beslut av en rektor om avstängning av en elev med kompensatorisk undervisning ska gälla till dess att eleven bedöms kunna återgå till ordinarie undervisning och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att rektorer i frivilliga skolformer ska kunna stänga av elever fram till dess att de bedöms lämpliga att följa ordinarie undervisning utan att huvudmannen beslutar i frågan, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att jourklasser eller jourkolor ska inrättas och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta pliktskolor för särskilt våldsamma elever och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att mobilförbud bör skrivas in i skollagen och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Skolverket bör få i uppdrag att upprätta enhetliga ordningsregler och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skollagen ska reglera att det är Skolverket som upprättar ordningsregler för skolan samt att rektorn vid behov kan besluta om kompletterande ordningsregler och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med tydligare bestämmelser om lärares rätt att ingripa fysiskt och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

En grundläggande förutsättning för lärande är en god arbetsmiljö. I skolan gäller detta för såväl lärare som elever. Den socialdemokratiska skolpolitiken har fullständigt misslyckats på detta område. Under flera decennier har lärarnas auktoritet och möjlighet att upprätthålla disciplin i klassrummen medvetet monterats ned. Flumskolan har besegrat kunskaps- och bildningsskolan. Om vi vill att kunskapsresultaten i svensk skola ska bli bättre måste först och främst ordningen och disciplinen i skolans värld återupprättas.

Med tanke på att samhället ser ut som det gör är det inte förvånande att våld, mobbning, sexuella trakasserier samt etniska och religiösa motsättningar har fått fäste i skolan. Detta måste naturligtvis hanteras med kraft. Genom att införa tydliga nationella riktlinjer ges lärarna större befogenheter att upprätthålla studiero samtidigt som vi t.ex. ser till att skolor omedelbart flyttar på elever som inte fungerar i den ordinarie skol-situationen, detta för att säkerställa att dessa elever får hjälp med att hantera sina problem samtidigt som övriga elever får en trygg, säker och lugn skolmiljö. Då kan vi också i högre utsträckning än i dag garantera en skola där alla elever vet vad det är för regler som gäller och att de är lika för alla. Föräldraansvaret för elevers uppfostran behöver betonas, samtidigt som betydelsen av gott uppförande framhävs genom införande av ordningsomdömen. Samtidigt måste vi arbeta för en skola som genomsyras av sammanhållning, respekt och en djupare förståelse för vårt kulturarv, våra gemensamma normer och värderingar.

1. Regeringen lyfter i proposition 2021/22:160 Skolans arbete med trygghet och studiero fram ett antal förslag som förvisso är bättre än dagens regelverk, men långt ifrån tillfredsställande och tillräckliga. I stället för att i grunden reformera regelverket och göra det klart och tydligt att lärarna har långtgående befogenheter att upprätthålla ordning i klassrummen blir det ett lappande och lagande av nuvarande regler. Effekten blir en tungrodd och svårhanterlig lagstiftning som innebär omfattande behov av tillämpningsföreskrifter och praxis. Det i sig riskerar att ta udden av hela intentionen med de föreslagna lagändringarna. Även om förslagen i propositionen är små steg i rätt riktning så finns mycket kvar att önska. Vi vill se en betydligt skarpere lagstiftning på området.

2. Enligt nuvarande regelverk får rektor omplacera elever i de obligatoriska skolformerna i upp till fyra veckor på samma eller annan skolenhet om det föreligger allvarliga störningar av studiero eller trygghet. Under denna tid ska det beslutas om andra åtgärder för eleven. Det kan i många fall ta längre tid att utreda vilka åtgärder som är lämpliga för en elev som dras med allvarlig problematik. Av denna anledning är det viktigt att omplaceringen kan gälla så länge som den behövs. Vi anser därför att det inte bör finnas någon borte tidsgräns för insatserna, utan elevens uppförande ska avgöra återgång till vanlig klassrumsundervisning.

3. Regeringen föreslår att det ska förtydligas när en elev kan stängas av med omedelbar verkan inom de obligatoriska och frivilliga skolformerna. Vår uppfattning är att detta tillämpas alltför restriktivt i dag. Andra elevers säkerhet och trygghet måste kunna garanteras fullt ut. Avstängning ska kunna gälla så länge ärendet utreds. En tidsbegränsning av avstängningsbeslutet skulle därför kunna vara kontraproduktiv. I stället

är det förutsättningarna för att eleven ska kunna återgå till ordinarie klassrumsundervisning som ska styra.

4. I frivilliga skolformer, där det inte råder skolplikt, kan rektor stänga av en elev i upp till två veckor per kalenderår utan att huvudmannen tar beslut i frågan. Vi delar regeringens uppfattning att det måste bli lättare för rektor att kunna stänga av elever i de frivilliga skolformerna, men även här ser vi problem med att det sätts upp tidsramar för hur länge avstängning får lov att fortgå. Precis som i de obligatoriska skolformerna ska det vara elevens lämplighet att återgå till ordinarie undervisning som måste vara avgörande.

5, 6. Lärare ska med omedelbar verkan kunna flytta elever som inte fungerar i den normala skolsituationen till skolans jourklass, alternativt till en mer centralt belägen jourkola. Denna verksamhet ska ha särskilt utbildad personal som kan ge handfast studiehandledning och upprätthålla ordning och struktur. Eleverna är välkomna tillbaka till vanlig klass när de bedöms fungera i klassrummet, vilket kan innebära en kort vistelsetid i jourklass. Lärarutbildningarna bör kompletteras med en kurs för handhavande av jourklass, alternativt bör detta moment erbjudas som extrakurs. Jourklass innebär ett riktat stöd till de elever som behöver vistas där, och ger samtidigt de elever som är kvar i ordinarie skolundervisning mer lärartid, stöd och arbetsro. För särskilt våldsamma elever ska särskilda pliktiskolor inrättas där fokus förutom studier ska ligga på normer och värderingar.

7. Mobiltelefoner utgör många gånger ett störande moment i undervisningen och lärare vittnar om att användandet eller förekomsten av mobiltelefoner i skolan allvarligt stör elevernas koncentrationsförmåga. I dag har skolor olika regler kring mobiltelefoner och skolor kan också ha olika regler för olika lärare. Detta är ohållbart. Regeringens förslag innebär ingen tillfredsställande lösning på problemet med mobiltelefoners störande inslag. Tvärtom finns det risk för att lärarna får fortsätta ha diskussioner med eleverna om mobilanvändandet. Det är hög tid att lagstiftaren säkerställer en enhetlig reglering och därför ska mobilförbud skrivas in i skollagen.

8, 9. Ett snarlikt problem gäller skolans ordningsregler. I dag finns sådana på alla skolor i hela landet med vitt skilda innehåll. Det är ofta inte själva reglerna som är problemet utan efterlevnaden av desamma. Regeringen föreslår nu att rektor tillsammans med eleverna ska ta fram ordningsregler. Vi menar att det är att frånhända sig ansvaret för arbetsmiljön. Det är viktigt att ordningsreglerna är tydliga, centrala och enhetliga för landets alla skolor. Av denna anledning ska det skrivas in i skollagen att det är Skolverket som upprättar ordningsregler för skolan. Skolverket ska också få i uppgift att ta fram sådana. Rektor ska sedan vid behov kunna ta fram kompletterande ordningsregler.

10. Såväl Skolverket som Skolinspektionen påpekar att förtydligandena av skolpersonalens allmänna befogenheter inte i tillräcklig utsträckning klargör den gränsdragningsproblematik som finns vad avser rätten att ingripa fysiskt och dess proportionalitet. Regelverket måste utformas så att läraren vid den givna situationen inte drar sig för att agera. I det fall det ska övervägas om åtgärden är proportionerlig eller inte finns en uppenbar risk för att lärarna även fortsättningsvis inte vågar ingripa för att upprätthålla ordningen. Regelverket måste därför bli tydligare på denna punkt, varför regeringen snarast bör återkomma med nytt förslag på reglering.

I propositionen nämns även ett antal fall där förvaltningsrätten har upphävt Skolinspektionens beslut. Trots att regeringen i sin proposition föreslår att det ska bli tydligare och enklare att döma ut vite när huvudman åsidosätter sitt utbildningsuppdrag, finns det stora problem med att förvaltningsrätten och Högsta förvaltningsdomstolen upphäver Skolinspektionens beslut, både när det gäller vite och framför allt när det gäller rätten för enskild huvudman att driva skolverksamhet. Det är en grannlaga balansgång mellan å ena sidan en effektiv och adekvat tillsyn med konsekvenser samt rättssäkerheten å den andra. Rättssäkerheten ska upprätthållas, men det måste finnas en rimlighet i lagstiftningen. I fallet Römosseskolan var huvudmannens olämplighet att bedriva skolverksamhet uppenbar. Skolinspektionen drog in rätten för huvudmannen att erhålla skolpeng, men förvaltningsrätten överprövade Skolinspektionens beslut och lät huvudmannen fortsätta sin skolverksamhet. Vi vill därför att en snabbutredning tillsätts med utgångspunkt att överklaganderätten snävas in och minskas för att uppnå en större rimlighet i utgången av Skolinspektionens beslut.

Patrick Reslow (SD)

Richard Jomshof (SD)

Robert Stenkvist (SD)

Michael Rubbestad (SD)

Jörgen Grubb (SD)